

LIGJ
Nr.9778, datë 16.7.2007

PËR RATIFIKIMIN E “KONVENTËS TRIPALËSHE NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, REPUBLIKËS SË BULLGARISË DHE REPUBLIKËS SË MAQEDONISË PËR SISTEMIN E NAFTËSJELLËSIT TRANSBALLKANIK”

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

Neni 1

Ratifikohet “Konventa tripalëshe ndërmjet Republikës së Shqipërisë, Republikës së Bullgarisë dhe Republikës së Maqedonisë për sistemin e naftësjiellësit transballkanik”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.5421, datë 23.7.2007 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTË TREPALËSHE
NË LIDHJE ME SISTEMIN E NAFTËSJELLËSIT TRANSBALLKANIK NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË, REPUBLIKËS SË BULLGARISË DHE REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

31 janar 2007

Kjo Konventë trepalëshe bëhet më 31 janar 2007 ndërmjet:

1. Republikës së Shqipërisë
2. Republikës së Bullgarisë dhe
3. Republikës së Maqedonisë.

HYRJE

A) Republika e Shqipërisë, Republika e Bullgarisë dhe Republika e Maqedonisë janë nënshkruese të Marrëveshjes për Kartën e Energjisë;

B) Shtetet duan të bashkëpunojnë në lehtësimin e zhvillimit, ndërtimit dhe operimit të naftësjiellësit transballkanik për mbartjen e naftës në dhe përmes territoreve të tyre në pajtim me parimet e Memorandumit Trepalësh të Mirëkuptimit në lidhje me Projektin e nënshkruar nga shtetet më 28 dhjetor 2004; dhe

C) Shtetet tashmë duan të lidhin këtë Konventë për të parashikuar më shumë hollësi në lidhje me mirëkuptimin e arritur nga shtetet në këtë Memorandum trepalësh Mirëkuptimi, për të dhënë garanci dhe mbrojtje për investimet në Naftësjiellësin Transballkanik dhe të sigurojnë zhvillimin, pronësinë dhe operimin eficient dhe të sigurt të Naftësjiellësit Transballkanik brenda territoreve të tyre, të gjitha në pajtim me këtë Konventë, marrëveshjet dypalëshe, Marrëveshjen e Kartës së Energjisë dhe projektmarëveshjet përkatëse.

Për këto arsye, është rënë dakord si më poshtë:

1. Përkufizime
- 1.1 Përkufizime

Termat me germa kapitale të përdorura në këtë Konventë (duke përfshirë hyrjen) dhe që këtu nuk

përkufizohen ndryshe, kanë kuptimet e mëposhtme:

“Marrëveshje dypalëshe”	Është çdo marrëveshje që është lidhur ndërmjet një shteti, nga njëra anë, dhe një ose më shumë shoqëri projekti, nga ana tjetër, që përcakton të drejta dhe detyrime për këto Palë në lidhje me Naftësjellësin Transballkanik.
“Kontraktues”	Është çdo person që ofron, drejtpërdrejt ose jo, mallra, punë ose shërbime për një shoqëri projekti ose investitor projekti në lidhje me Naftësjellësin Transballkanik.
“Data e hyrjes në fuqi”	Ka kuptimin e përcaktuar në nenin 23 të kësaj Konvente.
“Marrëveshja e Kartës së Energjisë”	Është Marrëveshja e Kartës së Energjisë, e hapur për nënshkrim në Lisbonë më 17 dhjetor 1994, që është në fuqi që prej datës 16 prill 1998.
“Monedha e huaj”	Është një monedhë lirisht e konvertueshme që tregtohet gjerësisht në tregjet ndërkombëtare të këmbimit të huaj dhe që përdoret gjerësisht në transaksionet ndërkombëtare.
“Komisioni i përbashkët”	Ka kuptimin e parashikuar në nenin 12 të kësaj Konvente.
“Të drejtat mbi tokën”	Janë ato të drejta për shqyrtimin, testimin, vlerësimin, analizën, inspektimin, ndërtimin, përdorimin, zotërimin, zënien, kontrollin, operimin dhe gëzimin në lidhje me tokën në territorin e çdo shteti, që mund të kërkohet për të zbatuar aktivitetet e Projektit në këtë shtet, duke përfshirë jo vetëm korridorin brenda, mbi ose nën të cilin ndodhet Naftësjellësi Transballkanik pas përfundimit, por edhe tokë shtesë dhe të drejta brenda këtij territori që mund të kërkohen nga investitorët e Projektit për qëllimin e vlerësimit dhe zgjedhjes së itinerarit dhe vendndodhjes së Naftësjellësit Transballkanik dhe ndërtimin dhe operimin e tij dhe në çdo rast, në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e brendshme të këtij shteti.
“Humbje”	Është çdo humbje, përgjegjësi, dëm, gjobë, penalitet, tarifa të arsyeshme të avokatit ose konsulentit dhe disbursimet, pagesat ose shpenzimet që pësohen ose shkaktohen nga një person.
“Person”	Është një shoqëri, korporatë, shoqëri me përgjegjësi të kufizuar, ortakëri, ortakëri e kufizuar, ndërmarrje, sipërmarrje e përbashkët, sipërmarrje e përbashkët e painkorporuar, shoqatë, trust ose subjekt tjetër juridik apo organizatë, e një natyre publike ose private.
“Naftë”	Është çdo hidrokarbur i lëngshëm, duke përfshirë, pa kufizim, naftën bruto, të kondensuar, naftën e papërpunuar, produktet e rafinuara që përftohen nga përpunimi i naftës bruto dhe lëngjet nga uzinat e gazit natyror.
“Projekt”	Është vlerësimi, zhvillimi, projektimi, përftimi, ndërtimi, instalimi, financimi, sigurimi, pronësia, operimi (duke përfshirë pa kufizim transportimin e çdo ose gjithë shoqërive të Projektit dhe dërgimin nga dërguesit e naftës nëpërmjet Naftësjellësit Transballkanik), riparimi, zëvendësimi, pajisja, mirëmbajtja, zgjerimi dhe mbrojtja e Naftësjellësit Transballkanik herë pas here.
“Aktivitetet e Projektit”	Janë aktivitetet në lidhje me Projektin e zbatuar herë pas here nga shoqëritë e Projektit, investitorët e Projektit, kontraktuesit, dërguesit dhe filialet e tyre përkatëse dhe subjektet e afiliuar dhe nga të punësuarit, konsulentët, agjentët dhe përfaqësuesit e autorizuar të tyre.
“Marrëveshja e Projektit”	Është çdo marrëveshje kontratë dhe dokument tjetër në të cilin, nga njëra anë çdo autoritet përkatës dhe nga ana tjetër çdo shoqëri e Projektit ose çdo investitor(ë) i Projektit bëhet palë në lidhje me Projektin, si marrëveshje, kontratë ose dokument tjetër që mund të

“Shoqëria e Projektit”	zgjerohet, rinovohet, zëvendësohet, ndryshohet apo modifikohet në një formë tjetër herë pas here, në pajtim me kushtet e saj.
“Investitori i Projektit”	Është çdo person, i organizuar si duhet në bazë të ligjeve të një shteti, palë në një marrëveshje dypalëshe, i ndryshëm nga një palë në një marrëveshje të tillë dypalëshe me një shtet dhe çdo trashëgimtar ose person i lejuar i ngarkuar i një personi të tillë, në lidhje me Naftësjellësin Transballkanik.
“Pjesëmarrës në Projekt”	Është një person, duke përfshirë pa kufizim çdo shtet që mban, drejtpërdrejt ose jo, një pjesë në kapitalin e një shoqërie të Projektit. Është një shoqëri në Projekt, një investitor në Projekt, një kontraktues, një dërgues ose çdo person tjetër që ofron mallra, punë, teknologji ose shërbime (duke përfshirë pa kufizim kredi, financim, siguracion ose shërbime të tjera financiare) për Projektin ose në lidhje me një pjesë të një aktiviteti Projekti.
“Autoritetet përkatëse”	Është secili dhe të gjitha autoritetet qendrore, federale, rajonale, lokale dhe të bashkive të një shteti dhe të gjithë elementet e tyre përbërës, pavarësisht nga ndonjë ndryshim i rrallë ose periodik në strukturë, formë apo tjetër, duke përfshirë të gjithë instrumentet, organet administrative dhe çdo dhe të gjitha organet, agjencitë ose departamentet ekzekutive rregullatore të bashkive dhe lokale, ose ministritë, autoritetet, nëpunësit e tyre ose tek ato, që kanë autoritetin të qeverisin, gjykojnë, rregullojnë, caktojnë apo mbledhin taksa, detyrime ose pagesa të tjera të japin licenca ose leje, apo të miratojnë ose ndikojnë (financiarisht ose ndryshe) drejtpërdrejt ose jo, mbi Projektin ose mbi çdo veprimtari të Projektit apo të drejtat dhe detyrimet e një pjesëmarrësi në Projekt në lidhje me Projektin.
“Transportues”	Është çdo person që ka rregulluar ose kontraktuar për transportin e naftës përmes të gjithë ose një pjesë të Naftësjellësit Transballkanik.
“Shtet”	Është një shtet sovran palë në këtë Konventë.
“Taksa”	Janë të gjitha tatimet, tarifat, vlerësimet, pagesat dhe kontributet e ardhshme dhe të tashme, që i paguhen ose caktohen nga një shtet, një njësi e këtij shteti, qoftë qendrore ose lokale, ose një organ tjetër që ka autoritetin e ligjshëm për të caktuar këto taksa, tarifa, vlerësime, pagesa ose kontribute brenda territorit të këtij shteti dhe “Taksa” është çdonjëra prej tyre.
“Territor”	Është, në lidhje me një shtet, territori tokësor i këtij shteti, deti territorial, shelfi i saj kontinental dhe zona ekonomike ekskluzive mbi të cilën ky shtet ka juridiksion dhe ushtron të drejtat sovrane në pajtim me të drejtën ndërkombëtare.
“Naftësjellës Transballkanik”	Është naftësjellësi që mbart naftë kryesisht, naftë bruto, i destinuar të fillojë nga bregu i Bullgarisë, përmes Maqedonisë, për në bregun e Shqipërisë, së bashku me терминалет, stacionet e pompimit dhe mjete të tjera që kërkohen për ta bërë këtë naftësjellës funksional dhe operativ, ku kuptohet që, në rastin e Bullgarisë, terminali në Burgas mund të jetë një terminal i përbashkët, që u shërben edhe naftësjellësve të tjerë si naftë bruto, rast në të cilin hyrja në të lejohet për shoqërinë e Projektit me një marrëveshje të përshtatshme Projekti ndërmjet pronarit të terminalit dhe kësaj shoqërie të Projektit; dhe
“Transit”	Ka kuptimin që i është dhënë në nenin 7(10)(a) të Marrëveshjes së Kartës së Energjisë.

1.2 Titujt

Titujt në këtë Konventë nuk mendohen të jenë pjesë e saj dhe të merren parasysh në interpretimin ose ndërtimin e kësaj Konvente.

1.3 Njëjësi dhe shumësi

Fjalët që janë vetëm në njëjës përfshijnë edhe shumësin dhe anasjelltas, nëse këtë e kërkon konteksti.

2. Detyrime dhe angazhime të përgjithshme

2.1 Përbushja në kohë

Duke filluar nga data e fillimit, secili shtet i përbush dhe i kryen në kohë të gjitha detyrat dhe detyrimet që rrjedhin nga kjo Konventë dhe nga çdo marrëveshje dypalëshe që është lidhur.

2.2 Përgjegjësia

Secili shtet respekton të gjitha dispozitat e kësaj Marrëveshjeje dhe çdo marrëveshje dypalëshe që ai ka lidhur dhe merr të gjitha masat e ligjshme që mund të jenë të mundshme për të siguruar përputhjen e plotë me këtë Konventë dhe me çdo marrëveshje dypalëshe që ai ka lidhur dhe me çdo marrëveshje Projekti të lidhur nga autoriteti përkatës brenda territorit të tij.

3. Transiti

Kurdoherë që ka një situatë transiti, secili shtet siguron transitin e naftës përmes, për në, përgjatë dhe nga territori i tij me anë të Naftësijellësit Transballkanik dhe merr të gjitha masat dhe veprimet e arsyeshme, duke përfshirë ato të përfshira në Marrëveshjen e Kartës së Energjisë në këtë Konventë dhe Marrëveshjen dypalëshe të lidhur nga ky shtet për të përbushur detyrimet e tij.

4. Titulli ose pronësia e naftës

Titulli ose pronësia e naftës së transportuar me anë të Naftësijellësit Transballkanik u mbetet shoqërisë(ve) zbatuese të Projektit, investitorit(ve) të Projektit dhe/ose transportuesit(ve), në pajtim me marrëveshjet e tyre tregtare.

5. Transiti i pandërprerë i naftës

5.1 Vazhdimësia

Secili Shtet, përveç raste kur parashikohet shprehimisht në marrëveshjen dypalëshe që ai ka lidhur nuk ndërpret, kufizon, nuk cakton kushte apo pengon ndryshe rrjedhën e naftës me anë të Naftësijellësit Transballkanik në, përmes dhe/ose që del nga territori i tij dhe merr çdo masë që është e nevojshme për të parandaluar një ndërprerje ose kufizim të tillë apo një pengesë tjetër.

5.2 Njoftimi

Nëse një shtet merr, nuk merr ose pëson marrjen e një mase që ndërpret, kufizon, kushtëzon ose pengon rrjedhën e naftës me anë të Naftësijellësit Transballkanik në territorin e tij, ky shtet njofton menjëherë shtetet e tjera dhe shoqëritë përkatëse të Projektit për çdo ndërprerje, kufizim, kushte ose pengesa të tjera të tilla, për arsyet e kësaj dhe afatin kohor për pakësimin e saj dhe në rastin e një ngjarjeje të tillë, ky shtet eliminon arsyet që shkaktojnë ndërprerjen, kufizimin, kushtet ose pengesat e tjera dhe rivendos rrjedhën e pandërprerë, të pakufizuar, të pakushtëzuar dhe të papenguar të naftës me anë të Naftësijellësit Transballkanik në territorin e tij në mundësinë më të parë.

6. Standardet

6.1 Bashkëpunimi

Çdo shtet bashkëpunon me shtetet e tjera dhe shoqëritë e Projektit nëpërmjet përfshirjes së dispozitave të marrëveshjeve dypalëshe që ai lidh në lidhje me caktimin, formulimin dhe vendosjen e standardeve ndërkombëtarisht të pranueshme teknike, shëndetësore, cilësore për ambientin dhe sigurinë që duhet të respektohen gjatë zbatimit të aktiviteteve të Projektit në lidhje me Naftësijellësin Transballkanik, duke përfshirë fluksin e energjisë dhe magazinimeve përkatëse, që janë në pajtim me standardet ndërkombëtare dhe praktikat e biznesit, përgjithësisht të pranura brenda industrisë së naftës dhe *acquis communautaire*. Këto standarde, siç parashikohen në marrëveshjen dypalëshe të lidhur nga një shtet, janë të përshtatshme për kushtet dhe ambientin që mbizotëron në secilën zonë gjeografike të veçantë ku kalon Naftësijellësi Transballkanik dhe në maksimumin e mundshëm pas marrjes parasysh të dispozitave të veçanta të ligjeve, rregullave, rregulloreve dhe dekreteve të brendshme të çdo shteti, harmonizohen me standardet e krahasueshme të parashikuara në marrëveshjet dypalëshe që janë lidhur nga shtetet e tjerë.

6.2 Konsultimi

Secili shtet konsultohet me shtetet e tjerë dhe merr të gjitha masat e nevojshme për të siguruar përputhjen me këto standarde të pajtueshme dhe ndërkombëtarisht të pranura teknike, shëndetësore, cilësore për ambientin dhe sigurinë, të formuluara, vendosura dhe harmonizuara në pajtim me këtë nen dhe të parashikuara në marrëveshjen dypalëshe që është lidhur nga ky shtet i cenuar.

6.3 Derdhja

Në rastin e derdhjes së naftës nga një pjesë e Naftësijellësit Transballkanik apo një ndodhi tjetër që shkakton apo mund të shkaktojë dëm material ose rrezik për shëndetin dhe sigurinë, me kërkesë të shtetit të

cenuar dhe pa cenuar detyrimet e ndonjë shoqërie në Projekt në bazë të marrëveshjes dypalëshe të lidhur nga ky shtet, shtetet e tjera ndihmojnë shtetin e cenuar, menjëherë dhe në masën më të gjerë të mundshme, siç kërkohet nga shteti i cenuar. Komisioni i përbashkët vendos nëse shteti i cenuar është i detyruar të rimbursojë shtetet e tjera për çdo humbje të shkaktuar gjatë dhënies së kësaj ndihme, duke marrë parasysh detyrimet e çdo shoqërie projekti në bazë të çdo marrëveshjeje dypalëshe që është lidhur nga ky shtet i cenuar.

7. Taksat

7.1 Trajtimi tatimor

Secili shtet siguron që trajtimi tatimor i çdo pjesëmarrësi në Projekt të mos jetë më pak i favorshëm se ai që zbatohet për sipërmarrësit vendas, në bazë të legjislacionit tatimor përgjithësisht të zbatuar në rrethana të ngjashme.

7.2 Bashkëpunimi

Në lidhje me masat për taksat, çdo shtet bashkëpunon me shtetet e tjerë për të siguruar një zbatim të drejtë dhe transparent të taksave për çdo pjesëmarrës në projekt dhe për të mënjeluar tatimin e dyfishtë.

7.3 Çmimi i transfertave

Në lidhje me llogaritjen e taksave, zbatohen parimet e caktimit të çmimit të transfertave që përmbahen në Udhëzimet e Caktimit të Çmimeve të Transfertave për Ndërmarrjet Shumëkombëshe dhe Administratat e Taksave OECD.

7.4 Nafta

Shtetet nuk vendosin taksa mbi vlerën e naftës që transportohet me anë të Naftësjellësit Transballkanik.

8. Detyrimet doganore

Çdo shtet u jep mallrave dhe shërbimeve të importuara që kanë të bëjnë drejtpërdrejt ose jo me një veprimtari projekti, një trajtim jo më pak të favorshëm se ai që u jepet mallrave dhe shërbimeve të ngjashme me origjinë të brendshme ose të huaj dhe si anëtar i Organizatës Botërore të Tregtisë (OBT) zbaton rregullat e OBT-së për importet dhe materialet, dhe produktet e nevojshme për energjinë që kërkohen për ndërtimin, operimin dhe mirëmbajtjen e Naftësjellësit Transballkanik, duke përfshirë pa kufizim pajisjet e naftësjellësit.

9. Zbatimi i Projektit

Çdo shtet siguron mbështetjen e tij të plotë për zbatimin dhe zhvillimin e Projektit dhe çdo veprimtari projekti të parashikuar nga kjo Konventë dhe në marrëveshjen dypalëshe të lidhur nga ky shtet dhe përveç kësaj merr të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që çdo autoritet përkatës përmbush të gjitha detyrimet e caktuara për këtë autoritet përkatës me anë të kësaj Konvente dhe marrëveshjes dypalëshe që lidhet nga ky shtet ose me anë të një marrëveshjeje projekti të lidhur nga ky autoritet përkatës.

10. Bashkëpunimi

10.1 Kushtet e favorshme

Shtetet bashkëpunojnë me qëllim që të vendosin dhe ruajnë kushtet e nevojshme dhe të favorshme për ndërtimin, pronësinë dhe operimin nga shoqëritë e Projektit të Naftësjellësit Transballkanik dhe për transitin e naftës në dhe/ose përmes territoreve të tyre.

10.2 Konventa ose marrëveshje të tjera

Çdo shtet siguron bashkëpunimin e tij të plotë në realizimin e negocimit dhe lidhjes së këtyre konventave ose marrëveshjeve të tjera shumëpalëshe dhe dypalëshe, siç mund të jetë e përshtatshme ndërmjet shteteve dhe shteteve të tjera, institucioneve dhe autoriteteve ndërkombëtare, duke përfshirë konsultim të hollësishëm me shoqëritë e projektit, me qëllim që të autorizohet, mundësohet dhe mbështetet zbatimi i Projektit dhe i gjithë veprimtarive të projektit.

11. Të drejtat mbi tokën dhe ujërat territoriale

11.1 Toka

Secili shtet siguron dhënien e të drejtave ekskluzive mbi tokën në territorin e tij dhe ruan kalimin në të për gjitha veprimtaritë e projektit në kushte dhe terma të drejta, transparente, të qarta dhe tregtare, sipas parashikimit të marrëveshjes dypalëshe të lidhur nga ky shtet dhe pas marrjes parasysh të dispozitave përkatëse të ligjeve, rregullave, rregulloreve dhe dekreteve të brendshme të këtij shteti.

11.2 Ujërat territoriale

Secili shtet siguron dhënien dhe ruajtjen e hyrjes në portet detare dhe ujërat territoriale të këtij shteti për të gjitha veprimtaritë e projektit në terma dhe kushte tregtare të drejta, transparente dhe të qarta.

12. Komisioni i përbashkët

12.1 Ngritja

Ngrihet një komision që përbëhet nga dy përfaqësues nga secili shtet: (a) për të vëzhguar përmbushjen dhe lehtësuar zbatimin, realizimin dhe interpretimin e kësaj Konvente dhe Projektit; (b) për të lehtësuar dhe lejuar operimin e njëtrajtshëm dhe eficient të Naftës-jellësit Transballkanik; dhe c) për të zgjidhur në mirëbesim çdo ndërlirim, çështje, problem ose mosmarrëveshje që mund të lindë në lidhje me këtë Konventë ose Projektin (Komisioni i përbashkët). Secila shoqëri projekti ofron edhe dy vëzhgues për të asistuar në punën e komisionit të përbashkët.

12.2 Përfaqësuesit shtetërorë

Brenda gjashtëdhjetë (60) ditëve nga data e fillimit, çdo shtet u bën të ditur shteteve të tjerë përfaqësuesit e tij fillestarë në komisionin e përbashkët. Përfaqësuesit e një shteti autorizohen dhe u jepen kompetenca të plota nga ky shtet për të vepruar në emër të tij në lidhje me çdo çështje që silltet si duhet te komisioni i përbashkët në lidhje me Projektin. Secili shtet njofton me shkrim shoqëritë e projektit për përfaqësuesit e tij aktualë në komisionin e përbashkët. Secili shtet mund të ndryshojë përfaqësuesit e vet dhe kjo hyn në fuqi me dorëzimin e njoftimit me shkrim te shtetet e tjera.

12.3 Përfaqësuesit e shoqërive të projektit

Marrëveshja dypalëshe e lidhur nga secili shtet parashikon që shoqëria(të) e projektit palë në këtë marrëveshje dypalëshe t'u njoftojnë me shkrim këtyre shteteve dy vëzhguesit e tyre fillestarë në komisionin e përbashkët. Vëzhguesit janë plotësisht të autorizuar dhe me kompetencë nga shoqëria(të) e Projektit për të vepruar në emër të tyre në lidhje me çdo çështje që silltet rregullisht te komisioni i përbashkët në lidhje me Projektin. Një shoqëri e tillë projekti mund të ndryshojë vëzhguesit e saj dhe kjo hyn në fuqi me dorëzimin e njoftimit me shkrim tek shtetet dhe shoqëritë e tjera të projektit.

12.4 Rregullat procedurale

Komisioni i përbashkët miraton unanimisht rregullat procedurale në lidhje me takimet, aktivitetet dhe punën e komisionit të përbashkët.

13. Mosmarrëveshjet e kufijve dhe territoriale

Secili shtet bie dakord që: (a) detyrimet e tij për Projektin ekzistojnë pavarësisht nga ndonjë mosmarrëveshje, mospërputhje, pretendim, ndarje, rregullim, ndryshim ose modifikim tjetër në lidhje me vendndodhjen e një prej kufijve të tij ose përbërjen ose masën e territorit të tij që mund të ekzistojë tashmë ose që mund të lindë në të ardhmen apo të ndodhë ndërmjet tij dhe një shteti(eve) tjetër (për qëllimet e këtij neni, një "Mosmarrëveshje kufiri ose territoriale"); b) asnjë mosmarrëveshje kufiri ose territori ndërmjet cilitdo shteti nuk ndërhyr në asnjë mënyrë tek veprimtaritë e projektit; dhe (c) veçanërisht, detyrimet e parashikuara në Konventë nuk ndryshohen për shkak të një mosmarrëveshjeje kufiri ose territoriale që mund të lindë pas datës së fillimit.

14. Shpronësimi

Dispozitat e nenit 13 të Marrëveshjes së Kartës së Energjisë zbatohen *mutatis mutandis* për këtë Konventë dhe për të gjitha aspektet e Projektit.

15. Marrëveshjet dypalëshe

15.1 Termat dhe kushtet

Secili shtet merr përsipër të lidhë një marrëveshje dypalëshe me shoqërinë(të) përkatëse të Projektit. Secila nga këto marrëveshje dypalëshe bazohet në standarde dhe praktika ndërkombëtare, respekton në masën e duhur udhëzimet e përcaktuara nga Marrëveshja e Kartës së Energjisë, dhe ndërmjet të tjerash:

a) i jep kësaj shoqërie(ve) të Projektit, pasi merr parasysh dispozitat përkatëse të ligjeve, rregullave, rregulloreve dhe dekreteve të këtij shteti dhe këtë Konventë, një të drejtë ekskluzive (qoftë me koncesion, francizë ose mjete të tjera të përshtatshme) për të projektuar, ndërtuar, operuar dhe mirëmbajtur Naftës-jellësin Transballkanik në territorin e këtij shteti për një periudhë të caktuar vitesh, me të drejtat e zgjeruara të rena dakord;

b) përcakton parametrat për hartimin, ndërtimin, operimin dhe mirëmbajtjen e Naftës-jellësit Transballkanik në Territorin e këtij shteti, duke u kuptuar që Pala tjetër e shoqërisë së projektit në një

marrëveshje dypalëshe i zgjedh kontraktuesit dhe dërguesit me të cilët hyn në kontrata të detajuara për projektimin, ndërtimin, operimin dhe mirëmbajtjen e Naftësjellësit Transballkanik në territorin e këtij shteti;

c) përcakton të drejtat dhe detyrimet e palës tjetër të shoqërisë(ve) së Projektit në një marrëveshje dypalëshe të tillë në lidhje me tokën dhe të drejtat e kalimit që përdoren për Naftësjellësin Transballkanik në territorin e këtij shteti;

d) përcakton ngjarjet që përbëjnë forcë madhore dhe vendos të drejta dhe detyrime për një shtet të tillë dhe këtë (këto) shoqëri projekti, nëse ndodh një ngjarje që përbën forcë madhore;

e) përcakton shkaqet e prishjes dhe vendos të drejta dhe detyrime për një shtet të tillë dhe një shoqëri projekti me prishjen e një marrëveshje të tillë dypalëshe;

f) parashikon zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në bazë të një marrëveshjeje të tillë dypalëshe me anë të arbitrazhit ndërkombëtar;

g) vendos rregullat e pronësisë dhe rregullat e interkonjeksionit të Naftësjellësit Transballkanik në kufijtë ndërmjet shteteve dhe për marrjen nga një shtet i tillë të naftës për kërkesat e tij të brendshme;

h) vendos: i) tarifatat që duhet të caktohen për transitin e naftës përmes territorit të tij, tarifatat e të cilit mund të jenë të ndryshme në varësi të rrethanave në të cilat ato caktohen (për shembull, tarifa të ndryshme mund të caktohen në kontratat afatgjata të furnizimit nga tarifatat për transaksionet sporadike të tregut); ii) tarifatat në lidhje me përdorimin e porteve detare; iii) rregullat dhe procedurat për modifikimin e këtyre tarifave dhe pagesave; dhe iv) procedurat për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve në lidhje me to;

i) lejon palën tjetër të shoqërisë së projektit në këtë marrëveshje dypalëshe të financojë Projektin me anë të mjeteve të përbashkëta të huasë dhe kredisë dhe garantimit ndërkufitar të sendeve pasurore të projektit për të siguruar këto mjete, në çdo rast në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e brendshme të këtij shteti;

j) lejon sendet pasurore dhe të drejtat e shoqërive të projektit dhe investitorëve në projekt, duke përfshirë pa kufizim, pjesën në kapital të një investitori projekti në një shoqëri projekti, të vihet në hipotekë, të vihet peng dhe/ose t'u cedohet huadhënësve si mjet garancie për shlyerjen e borxheve dhe kredive të dhëna nga këta huadhënës për financimin e projektit dhe për të lejuar shoqëritë e projektit për të depozituar të ardhurat dhe fitimet nga Projekti në llogari bankare që hapen jashtë territorit të këtij shteti si pjesë e një mase garancie në favor të këtyre huadhënësve, kurdoherë në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e brendshme të këtij shteti;

k) i kërkon shoqërisë(ve) të Projektit të ndërtojnë dhe operojnë Naftësjellësin Transballkanik në pajtim me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e zbatueshme mjedisore;

l) përcakton tipet e shumave të sigurimeve dhe mbulimit që duhet të mbahen nga pala tjetër e shoqërisë(të) e Projektit në një marrëveshje dypalëshe dhe lejon këtë (këto) shoqëri projekti të marrin këtë siguri nga shoqëritë me reputacion të sigurimeve vendase dhe ndërkombëtare që përmbushin kriteret financiare të rëna dakord;

m) përcakton detyrime për një shtet të tillë në lidhje me sigurimin dhe mirëmbajtjen e rrugëve, mjeteve dhe instrumenteve të tjera infrastrukturore që kërkohen në lidhje me ndërtimin, operimin dhe mirëmbajtjen e Naftësjellësit Transballkanik në territorin e këtij Shteti;dhe

n) përcakton termat dhe kushtet në të cilat transferohet Naftësjellësi Transballkanik në territorin e këtij shteti tek ky shtet me skadimin e afatit të kësaj marrëveshjeje dypalëshe.

15.2 Dispozitat e njëtrajtshme

Secili shtet bie dakord që marrëveshja dypalëshe për t'u ekzekutuar prej tij, pas marrjes parasysh të dispozitave përkatëse të ligjeve, rregullave, rregulloreve dhe dekreteve të tij të brendshme, do të jetë aq e ngjashme dhe e mundshme në formë dhe përmbajtje me marrëveshjen dypalëshe që do të ekzekutohet nga secili shtet tjetër, duke qenë qëllimi i shteteve të sigurojnë që në masën maksimale të mundshme, Projekti nga përmbajtja të trajtohet sikur ndodhet vetëm në një vend dhe sikur merret përsipër nga një subjekt i vetëm, megjithëse Projekti do të vendoset në territoret e tre shteteve dhe do të zbatohet nga më shumë se një shoqëri projekti.

16. Qëndrueshmëria ligjore

Secili shtet bie dakord të mos marrë asnjë masë lidhje me Projektin ose një pjesëmarrës në projekt (duke përfshirë pa kufizim, modifikimin, revokimin ose miratimin e një ligji, rregulli, rregulloreje ose dekreti ose modifikimin, revokimin ose tërheqjen e një lejeje, miratimi ose autorizimi në fuqi në momentin që një pjesëmarrës në projekt fillon punën), që vetëm drejtpërdrejt dhe veçanërisht zbatohet për Projektin apo ndonjë pjesëmarrës në projekt dhe që në mënyrë të arsyeshme mund të pritej të kishte efekt negativ mbi zhvillimin, zbatimin ose operimin e Projektit ose mbi pozicionin ligjor, ekonomik ose tregtar të këtij pjesëmarrësi në projekt.

17. Monedha e huaj

Shtetet bien dakord që shoqëritë e projektit do të kenë të drejtën të rikthejnë në një monedhë lirisht të konvertueshme kapitalin dhe fitimet nga investimet në Projekt dhe kanë të drejtë të paguajnë principalin, interesin, tarifat ose pagesat e tjera në lidhje me borxhin që financon Projektin në valutë të huaj lehtësisht të konvertueshme.

18. Qëllimi

Shtetet bien dakord që: (a) Projekti nuk do të ketë të bëjë me furnizimin me mallra ose shërbime për publikun e gjerë në territoret, për qëllimin e përmbushjes së ndonjë nevoje të gjerë ose të zakonshme të popullatës së shteteve ose të ndonjërit prej tyre; (b) Projekti nuk është i destinuar dhe nuk kërkohet për të operuar në shërbimin ose interesin e publikut në territoret e ndonjërit prej tyre; (c) as transporti dhe as transiti i naftës përmes Naftësjellësit Transballkanik nuk do të kenë një transportues të përbashkët; dhe (d) përkatësisht asnjë marrëveshje dypalëshe nuk karakterizohet ose trajtohet, pjesërisht ose plotësisht, si një kontratë që jep një koncesion ose francizë për të operuar një ndërmarrje shërbimi publik apo të kërkojë në ndonjë mënyrë një tender publik për punët, mallrat ose shërbimet që përbëjnë të gjithë ose një pjesë të Projektit.

19. Zgjidhja e mosmarrëveshjeve

Shtetet përpiqen të zgjidhin mosmarrëveshjet në lidhje me zbatimin ose interpretimin e kësaj Konvente me anë të komisionit të përbashkët. Nëse, sipas mendimit të vetëm të një shteti dhe pavarësisht nga statusi i konsultimeve të bëra nga komisioni i përbashkët, një mosmarrëveshje nuk është zgjidhur, ai shtet, me anë të një njoftimi me shkrim drejtuar shtetit(eve) tjetër, mund t'ia paraqesë çështjen për një vendim përfundimtar dhe detyruet një gjykatë të posaçme. Një gjykatë e tillë e posaçme krijohet dhe e zhvillon gjykimin në pajtim me dispozitat për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve që përmbahen në nenin 27(3) të Marrëveshjes së Kartës së Energjisë, duke i zbatuar këto dispozita për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve *mutatis mutandis* për këtë Konventë.

20. Pushimi i fuqisë

20.1 Marrëveshjet dypalëshe

Kjo Konventë shfuqizohet në momentin e shfuqizimit ose skadimit të marrëveshjeve dypalëshe dhe të gjitha marrëveshjeve të projektit dhe përfundimit të aktiviteteve të projektit sipas tyre ose në një mënyrë tjetër.

20.2 Naftësjellësi Transballkanik

Kjo Konventë shfuqizohet nëse ndërtimi i Naftësjellësit Transballkanik nuk ka filluar në ose para përvjetorit të tretë të datës në të cilën të gjitha shtetet kanë lidhur marrëveshjet e tyre dypalëshe përkatëse dhe këto marrëveshje dypalëshe kanë hyrë në fuqi në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e brendshme të shtetit përkatës.

Kjo Konventë mund të shfuqizohet nga shtetet nëse në bazë të termave dhe kushteve në lidhje me ndërtimin e Naftësjellësit Transballkanik, duke përfshirë afatet për këto ndërtime të parashikuara në marrëveshjet dypalëshe nuk janë përmbushur nga shoqëritë e projektit që janë palë në to, në pajtim me kushtet e marrëveshjeve dypalëshe.

21. Memorandumi trepalësh i mirëkuptimit

Shtetet njohin dhe bien dakord që konfirmimet e parashikuara nga seksioni 1 deri në seksionin 4 të Memorandumit Trepalësh të Mirëkuptimit të përmendura në hyrjen (B) të kësaj Konvente mbeten në fuqi dhe kanë efekt të plotë.

22. Ekzekutimi

Secili shtet ekzekuton katër (4) kopje origjinale të kësaj Konvente në gjuhën angleze.

23. Depozitari, ratifikimi dhe hyrja në fuqi

23.1 Depozitari

Republika e Maqedonisë do të shërbejë si depozitari i një kopjeje të kësaj Konvente të ekzekutuar nga secili shtet dhe i një kopjeje të të gjitha dokumenteve të ratifikimit të miratuar nga secili shtet.

23.2 Ratifikimi

Kjo Konventë ratifikohet nga secili shtet në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e tij të brendshme. Secili shtet njofton menjëherë Republikën e Maqedonisë si shteti depozitar për datën në të cilën ky shtet ka përfunduar të gjitha kërkesat në bazë të ligjeve, rregullave, rregulloreve dhe dekreteve të

brendshme për këtë Konventë që të hyjë në fuqi.

23.3 Hyrja në fuqi

Kjo Konventë hyn në fuqi në ditën e parë të muajit të dytë kalendarik pas datës në të cilën shteti i fundit ka njoftuar Republikën e Maqedonisë si shteti depozitar që ky shtet ka ratifikuar këtë Konventë në pajtim me ligjet, rregullat, rregulloret dhe dekretet e tij të brendshme (data e fillimit).

24. Amendimet

Kjo Konventë mund të amendohet nga Shtetet me anë të ekzekutimit nga secili shtet të një dokumenti me shkrim që përcakton termat e një amendimi të tillë dhe ky amendim do të ratifikohet dhe do të hyjë në fuqi në pajtim me procedurën e parashikuar në nenin 23 të kësaj Konvente.

Republika e Shqipërisë

Nga _____

Emri:

Pozicioni:

Republika e Bullgarisë

Nga _____

Emri:

Pozicioni:

Republika e Maqedonisë

Nga _____

Emri:

Pozicioni: